

[גם בכרטיסי ביקור]

3:51 ניו-יורק 8:51 לונדון 16:51 טוקיו 10:51 ישראל יום שני, 17.5.2004

נתינים פיננסיים ::::: בחר חיפוש :::::

"צמרת" רשימת ה-12 של לפיד - ארבעת השופטים שמעכבים תיקים יותר מכל
השופט נאווה ימן מביהמ"ש האזורי לעבודה בחיפה (130 תיקים) והשופט סמיר עמאר מהאמאות בית דין (126 תיקים) - השופטות האיטיות במערכת

ארוטק הפסידה 4.3 מ'ד' ברבעון הראשון של 2004
החברה רשמה ברבעון הראשון ב-2004 גידול של 78% בהכנסותיה לרמת שיא בסך של 7.18 מיליון דולר

הפיתרון - סעיף גדרון

בית הדין האזורי לעבודה דחה תביעת השבה של מעסיק, בהיעדר הסכמה על "שכרו האלטרנטיבי" של הקבלן

עו"ד עפר דקל 16/5/04 14:42

בפסק דין חדש (עב (ת"א) סמי בן חמו נגד מדינת ישראל - המכון לפריון העבודה, טרם פורסם, ניתן ביום 3.5.2004), נזקק בית הדין לעבודה פעם נוספת לסוגיית זכויותיהם של קבלן, שתבע בדיעבד זכויות כ"עובד" - ושל המעסיק, שאותו תבע הקבלן.

בן חמו שימש במשך כ-16 שנים כ"רכז קורסים" ו"רכז אקדמי" במכון לפריון העבודה, במעמד מוסכם של "נותן שירותים" עצמאי. משהופסקה ההתקשרות הקבלנית בינו לבין המכון - הוא תבע, בדיעבד, זכויות שונות על פי דיני העבודה, כולל פיצויי פיטורים.

ביה"ד לעבודה קבע כי בן חמו היה, למעשה, במעמד של "עובד" במשך כל שנות העסקתו במכון. זאת, על פי ההלכה הבסיסית והמושגית, כי היותו של אדם במעמד של "עובד" הינו מעין סטטוס, הנקבע על פי מהות היחסים, שנוצרו בין הצדדים בפועל - ולא לפי רצון הצדדים, והסכמתם החוזית. לנוכח הקביעה כי בן חמו היה, למעשה, עובד של המכון - נפסקו לטובתו כ-103,000 שקלים בגין פיצויי פיטורים, חופשה שנתית ועוד.

מאידך, המכון לפריון העבודה הגיש תביעה שכנגד, וטען כי מאחר שהתמורה הקבלנית, ששולמה לבן חמו כ"קבלן" במשך כל שנות העסקתו במכון (20.5 שקלים לשעה), הייתה גבוהה מהמשכורת, שהייתה משולמת לו אילו היה מוכר מלכתחילה כ"עובד" (20.16 שקלים לשעה). בן חמו, נטען, חייב להשיב למכון את ההפרש, שבין התמורה הקבלנית שהוא קיבל בפועל - לבין המשכורת, שהייתה משולמת לו כ"עובד". המכון טען, כי תחושת המצפון והיושר, וכן דיני עשיית העושר ולא במשפט, מחייבים כי בן חמו ישיב למכון את הסכומים, ש"שולמו לו ביתר" כעצמאי.

בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב (השופטת הראשית ורדה וירט-ליבנה) דחה את התביעה שכנגד ופסק, על סמך פסקי הדין של בית הדין הארצי בסוגייה זו, כדלהלן:

* הכלל הוא שבמקרים, שבהם בית הדין מתערב בהסכמת הצדדים, ומכיר בדיעבד בכך שמועסק, שהוגדר על ידי הצדדים כ"קבלן עצמאי" היה, למעשה, בגדר "עובד", הזכאי לזכויות כעובד - המועסק אינו חייב להשיב כספים למעסיק. עם זאת, לכלל זה ישנם מספר חריגים.

* כלל אי-ההשבה לא יחול במקרים, שבהם נקבע לקבלן תשלום,

ר
ת"א

סיכון
ניטרונט

נאות
ניות וסביבה

היום

ותרות

סים בטוחה
המשק יצמח

גוד מורידים
לרבות כחול

ות
בילאומי מתנה
בהפסקת

מי
זיע לבנק ישראל
עושי השוק

וכן למצב רוכשי
ל ירד ב-4.1%

12

שימושי
י משתמש
ד הבית

זון גלובס
וי העיתון
סמים
ש
תור

לפי

התראות אי-מייל - בגלובס!

לקבלת התראות ביחור באופציית ההתראות, לפי הנושאים, בעמוד ההרשמה

כעצמאי, הגבוה באופן ניכר מהשכר, שהוא היה מקבל כ"עובד".

* כאשר נקבע במפורש, בחוזה שבין המעסיק לקבלן, כי אם ייקבע בעתיד, בדיעבד, שהקבלן היה למעשה בגדר "עובד" - הקבלן ישיב את ההפרשים למעסיק (כפי שנקבע בפרשת גדרון - מדינת ישראל, דב"ע מ/3-128), או כאשר המועסק עצמו דרש, מיוזמתו, להיות במעמד של קבלן עצמאי, ולא של "עובד".

* כן נפסק, כי בבואו לתחום את היקף החריגים הללו - על בית הדין לשקול את מכלול נסיבות המקרה ולוודא, כי התוצאה של השבת הכספים - אינה גורמת לפגיעה בעובד.

* בפרשה זו, בן חמו הרוויח אומנם יותר כ"עצמאי" (20.5 שקלים לשעה) מאשר השכר, שהיה משולם לו כ"עובד" (20.16 שקלים לשעה). אולם, ההפרש בין סכומים אלה אינו "ניכר" כפי שדרשה הפסיקה.

* בכל מקרה, לא התקיימו שני החריגים האחרים לכלל אי-ההשבה: בין הצדדים, המכון ובן חמו, כלל לא נכרת חוזה בכתב, וכמובן שלא הוסכם ביניהם כי הקבלן יחויב בהשבה אם ייקבע, בדיעבד, כי הוא היה בגדר "עובד" של המכון ("סעיף גדרון"). בן חמו גם מעולם לא דרש להיות במעמד של עצמאי. לכן, פסקה השופטת, דין תביעת ההשבה, שהגיש המכון נגד בן חמו - לדחייה.

המסקנה האופרטיבית, העולה מפסק דין החדש בעניין בן חמו: מעסיק המבקש להתגונן מפני תביעה של מועסק, שבחר משיקוליו להיות קבלן בתמורה קבלנית גבוהה ומוסכמת ללא זכויות סוציאליות, ולאחר מכן התכחש בדיעבד לבחירתו, והגיש תביעה לזכויות כעובד - טוב עשה, המעסיק, אם יקדים תרופה למכה, ויתקשר, מראש, עם הקבלן בחוזה קבלני, הכולל "סעיף גדרון" (הקרוי על שם פרשת גדרון - מדינת ישראל).

בסעיף הגדרון יש להסכים, מראש ובמפורש, כי אם ייקבע, בעתיד, שהקבלן הינו "עובד" - אזי שכרו כעובד יהיה נמוך יותר מהתמורה הקבלנית, שתשולם לו כעצמאי, זכויותיו הסוציאליות תחושבנה רק על בסיס שכרו הנמוך יותר כעובד, ואילו את ההפרשים, שבין התמורה הקבלנית לבין השכר האלטרנטיבי המוסכם כעובד - הקבלן ישיב למעסיק. לנוכח סעיף הגדרון - במקרים רבים לא יהיה כדאי לקבלן לתבוע בדיעבד זכויות כעובד, מפני שאם יעשה כן - הוא יאלץ להשיב כספים למעסיק שאותו תבע, ויצא שכרו בהפסדו.

*** הכותב הוא ממשד עו"ד גרוס, קלינהנדלר, חודק, הלוי, גרינברג ושות'

יך את תקופת עריכת דין וחצי הועדת ך את תקופת שנה, כפי שנתיים

גידול של זנקי ברבעון 1 מיליארד ד'

יג רווח של ז ברבעון יעי שלה ות רווח של ז ברבעון

ותית במקרי נר אלקטרוני זרי דמה לבנקים יסי האשראי -ב-1.2

שמור כתבה

שלח כתבה זו לחבר

הדפס כתבה

להזמנת מנוי הכרות לעיתון גלובס לחצו כאן

שלח תגובה <<

תגובות

בהגיבי הנני מסכים לתוכן תנאי השימוש

תאריך ושעה

כינוי

נושא תגובה

לראש העמוד

לעמוד הבית

[הבורסה בת"א](#) | [וול סטריט](#) | [היי-טק והון סיכון](#) | [תקשורת ואינטרנט](#) | [נתח שוק](#) | [דין וחשבון](#) | [ביטוח ובנקאות](#) | [נדל"ן](#) | [תשתיות וסביבה](#) |
[English](#) | [ארועים](#) | [ניוזלטרים](#) | [סלולרי](#) | [נתונים ומדדים](#) | [מכרזים ולוחות](#) | [הספריה](#) | [נסיעות](#) |
[מנוי על גלובס](#) | [שירות למנויי העיתון](#) | [פורומים](#) | [מידע למפרסמים](#) | [תנאי שימוש](#) | [עזרה](#) | [תגובות](#) | [תמיכה](#) |

created by | כל זכויות שמורות לגלובס 2001